

AWPL przed wyborami dzieli się obawami z OBWE

<http://www.wilnoteka.lt/pl/artykul/aw-pl-przed-wyborami-dzieli-sie-obawami-z-obwe>

July 4, 2012

Waldemar Tomaszewski, fot. wilnoteka.lt

Europoseł i przewodniczący AWPL Waldemar Tomaszewski oraz mer rejonu wileńskiego Maria Reksć spotkali się w Wilnie z przedstawicielami Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODHIR) OBWE - Raulem Muresanem i Robertem Krimmerem. Podczas spotkania omówiono sytuację polskiej mniejszości na Litwie w kontekście zbliżających się wyborów parlamentarnych. Niepokój AWPL wywołują plany Głównej Komisji Wyborczej dołączenia dwóch dzielnic wyborczych - chodzi o Sużany i Skirlany - do 54. Okręgu jednomandatowego Malaty-Podborze. Zdaniem polityków AWPL byłby to kolejny krok, rozbijający polski elektorat i zmniejszający szanse litewskich Polaków na zdobycie mandatów poselskich.

Przedstawiciele litewskich Polaków przekazali obserwatorom z OBWE statystyczne dowody na ograniczanie praw wyborczych polskiej mniejszości narodowej na Litwie:

"Podczas pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych w niepodległej Litwie (w 1990 i 1992 roku) organizacje mniejszości narodowych nie obowiązywał próg wyborczy. Lista Związku Polaków na Litwie uzyskała w nich 8 mandatów. W 1996 roku wprowadzono już 5-procentowy próg wyborczy, obejmujący również organizacje polityczne mniejszości narodowych, i przy lepszych osiągnięciach wyborczych AWPL zdobyła już tylko 2 mandaty.

Siłę polskich głosów próbuje się zmniejszyć także poprzez odpowiednie ustalanie granic okręgów wyborczych. Podział na obwody (okręgi) wyborcze jest bardzo niekorzystny dla polskiej społeczności. Rejony wileński (75 tys. wyborców, 61 procent Polaków) i sołecznicki (31 tys. wyborców, 79 proc. Polaków) zostały podzielone na 5 części, z których 3 zostały dołączone do sąsiednich rejonów, zamieszkałych w większości przez ludność litewską. W wyniku takiego podziału tylko w jednym okręgu wileńsko-sołecznickim (20 tys. wyborców rejonu wileńskiego i 20 tys. wyborców rejonu sołecznickiego) Polacy stanowią większość.

Główna Komisja Wyborcza podjęła również decyzję o dołączeniu do okręgu wileńsko-trockiego dalszych dzielnic Wilna (Solenniki), zamieszkałych w większości przez Litwinów, co jeszcze bardziej zmienia proporcje narodowościowe na niekorzyść rdzennej ludności polskiej. W przypadku podziału na okręgi wyborcze - zgodnego ze standardami europejskimi - w 4 okręgach Polacy stanowiliby większość. Mimo tych trudności w wyborach parlamentarnych w październiku 2008 roku Akcja Wyborcza Polaków na Litwie osiągnęła sukces, uzyskując 4,79 procent głosów i 3 mandaty. Gdyby nie obowiązywał 5-procentowy próg, zdobyłaby 8 mandatów" - wylicza się w raporcie, przygotowanym przez Polaków z Wileńszczyzny.

Po spotkaniu z przedstawicielami ODHIR OBWE przewodniczący AWPL Waldemar Tomaszewski opowiedział "Wilnotece", jakie problemy przedstawiono unijnym obserwatorom. Przede wszystkim chodzi o nieumotywowany podział rejonu wileńskiego w taki sposób, by tereny zwarcie zamieszkiwane przez Polaków zostały dołączone do dzielnic wyborczych z przewagą ludności litewskiej, osłabiając w ten sposób polski elektorat i szanse na wprowadzenie do Sejmu adekwatnej dla mniejszości narodowych (proporcjonalnej do jej udziału procentowego w społeczeństwie Litwy) liczby posłów.

"Tak się składa, że rejon wileński, największy rejon na Litwie, który mógłby mieć dwa swoje okręgi samodzielne, nie ma żadnego, a obszar tego rejonu jest poszarpany i połączony w okręgi wyborcze z sześcioma innymi samorządami. Czyli część wyborców tego rejonu będzie głosowała w Szyrwintach lub w Molatach - to jest absurd!" - tłumaczył Waldemar Tomaszewski. "Romawialiśmy też o zakazie używania języka ojczystego podczas kampanii wyborczej. W poprzednich wyborach mieliśmy z tym problemy. Straszono nas nawet karą grzywny" - przypomniał europoseł.

Wybory do Sejmu Republiki Litewskiej odbędą się już 14 października bieżącego roku. Zmiany w ordynacji wyborczej, w tym również dotyczące granic poszczególnych dzielnic i okręgów wyborczych, mogą być dokonane najpóźniej do 16 lipca. Obecnie w litewskim parlamencie zasiada 3 posłów-Polaków, wybranych w okręgach jednomandatowych. W zbliżających się wyborach AWPL planuje pokonać 5-procentowy próg i wprowadzić do Sejmu także posłów z listy wyborczej.

Na podstawie: Inf.wł.